

STROJNÍ SOUČÁSTI (Závity, Šrouby a matice)

Ing. Michal Weisz, PhD.

Strojní součásti © 2024 by Michal Weisz is licensed under [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

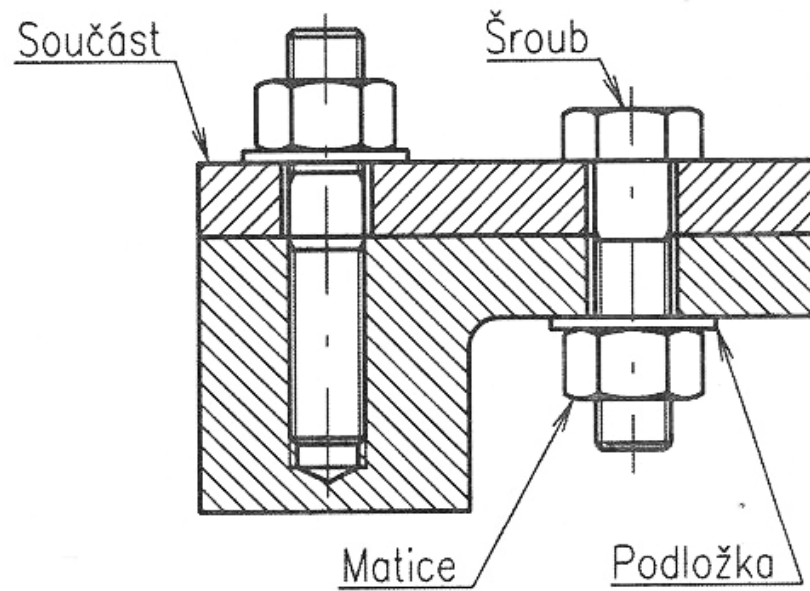
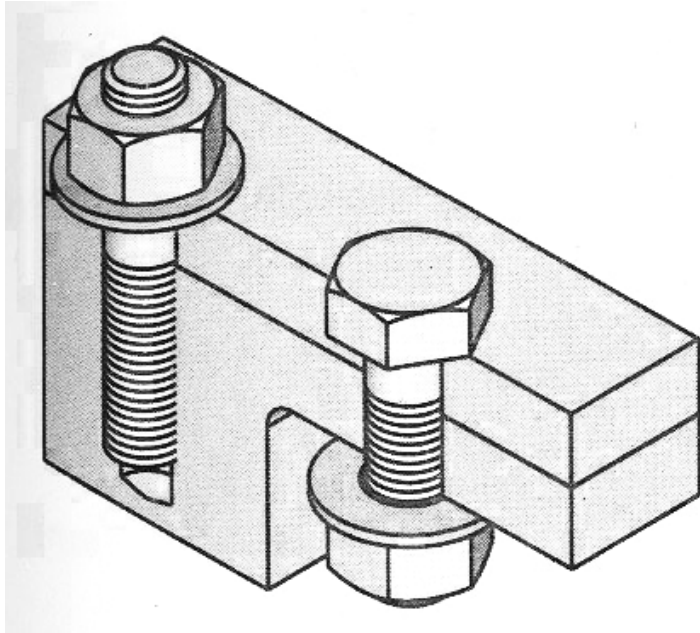
Národní
plán
obnovy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Strojní součásti

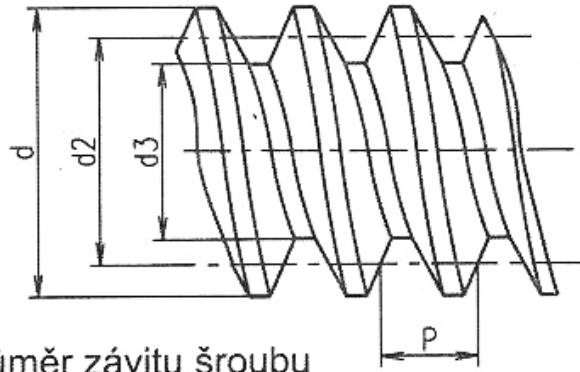
Šroubové spoje

Strojní součásti

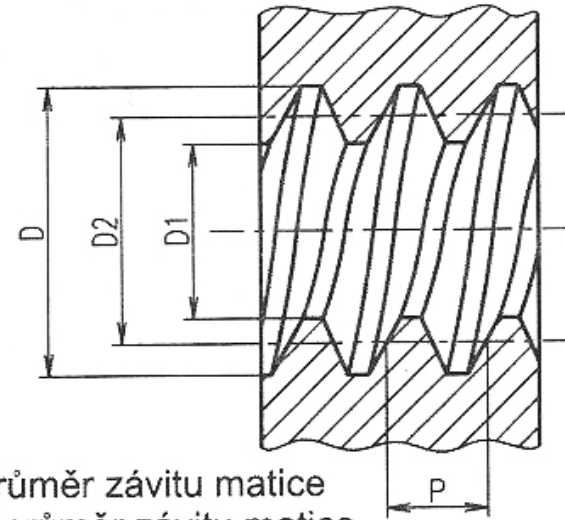
Závity

Šroub

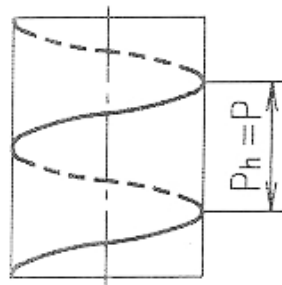
d – velký průměr závitu šroubu
d₂ – střední průměr závitu šroubu
d₃ – malý průměr závitu šroubu
P – stoupání závitu

Matice

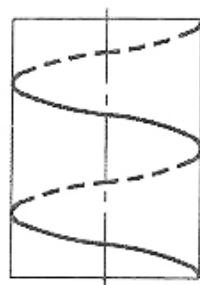

D – velký průměr závitu matice
D₂ – střední průměr závitu matice
D₁ – malý průměr závitu matice

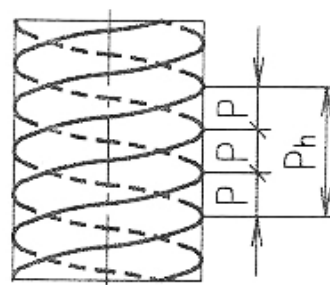
Pravý závit

Levý závit

Tříchodý závit

$$P_h = n \times P$$

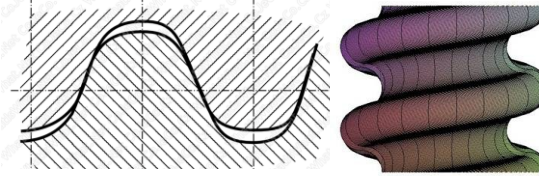
P_h – stoupání závitu
n – počet chodů závitu
P – rozteč závitu

Strojní součásti

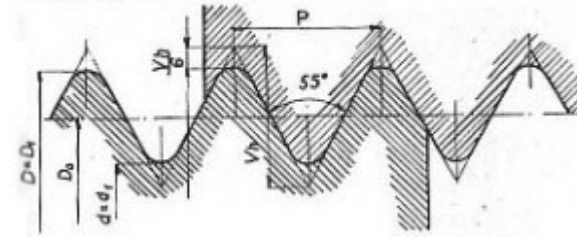
Přehled závitů

- Metrický závit
- Whitworthův závit
- Trubkový závit
- Oblý závit
- Lichoběžníkový závit
- Zvláštní závity

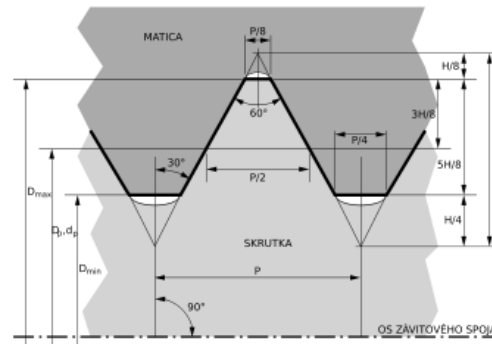
Oblý závit

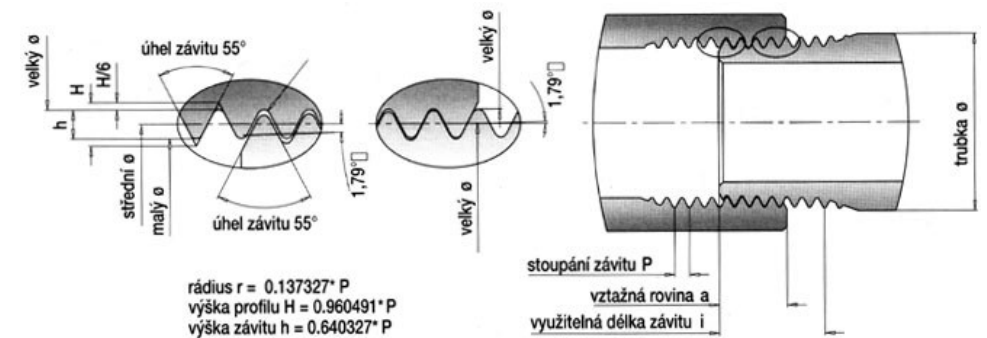
Whitworthův závit

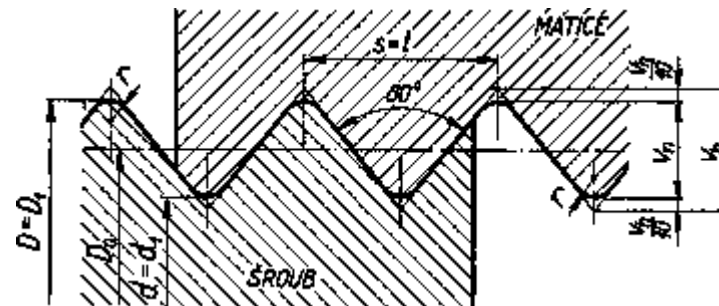
Metrický závit

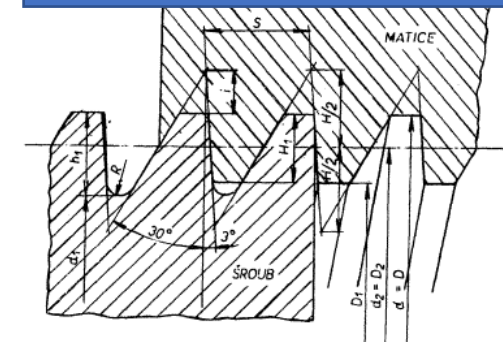
Trubkový závit

Pancéřový závit

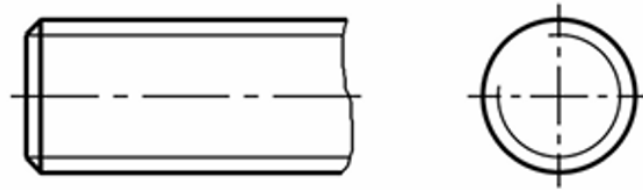
Lichoběžníkový závit

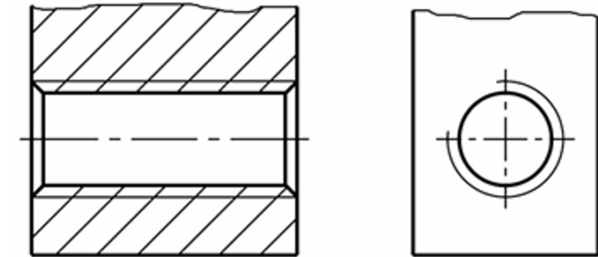
Strojní součásti

Zobrazování závitů

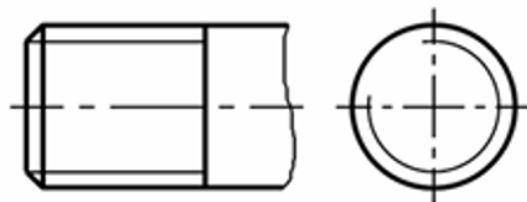
Vnější závit

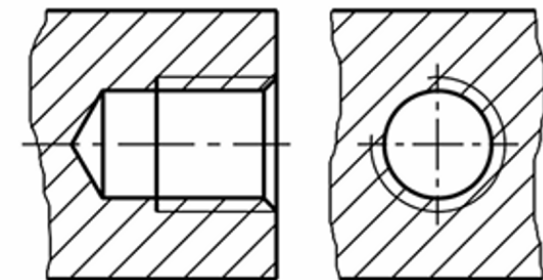
Vnitřní závit

Vnější závit – určité délky

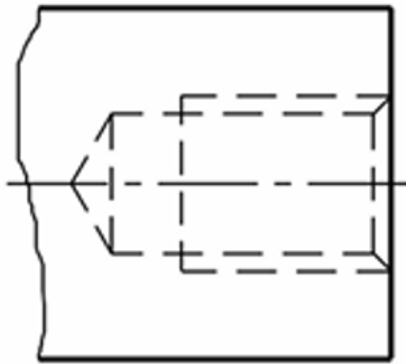
Vnitřní závit v řezu

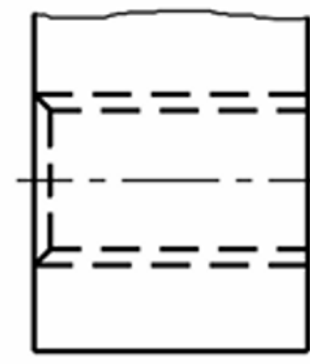
Strojní součásti

Zobrazování skrytých závitů

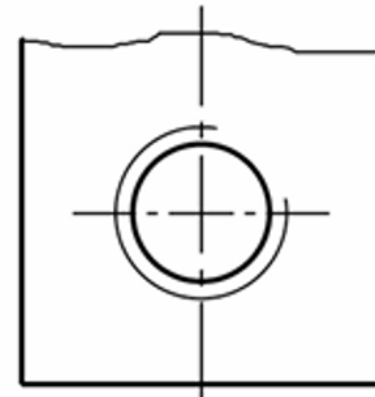
Skryté hrany závitů se kreslí buď tenkou čárkovanou čarou, nebo tlustou čárkovanou čarou. Je nutné však zvolený styl dodržet v celém výkrese jednotný.

Tenkou čárkovanou čarou

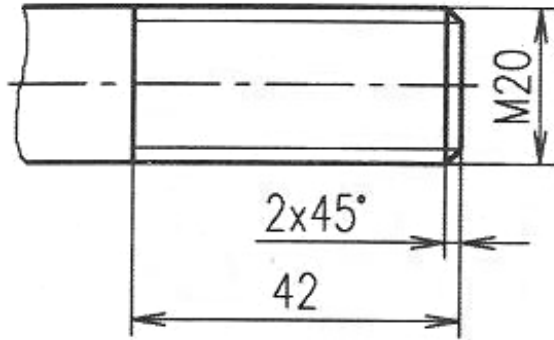
Tlustou čárkovanou čarou

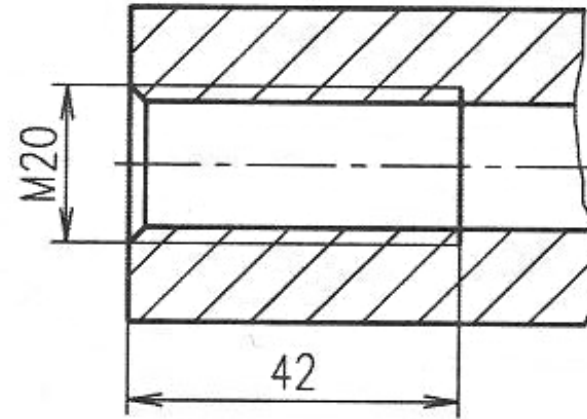
Strojní součásti

Kótování závitů

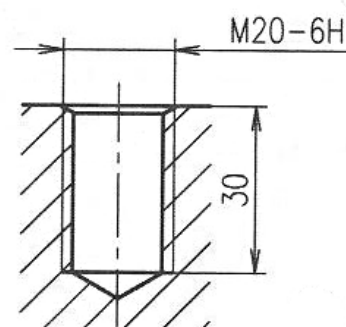
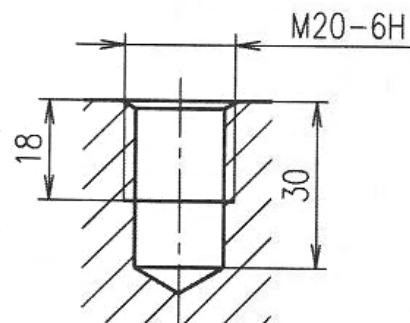
Vnější závit

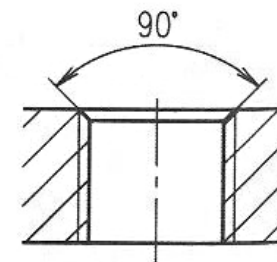
Vnitřní závit

Neprůchozí díra

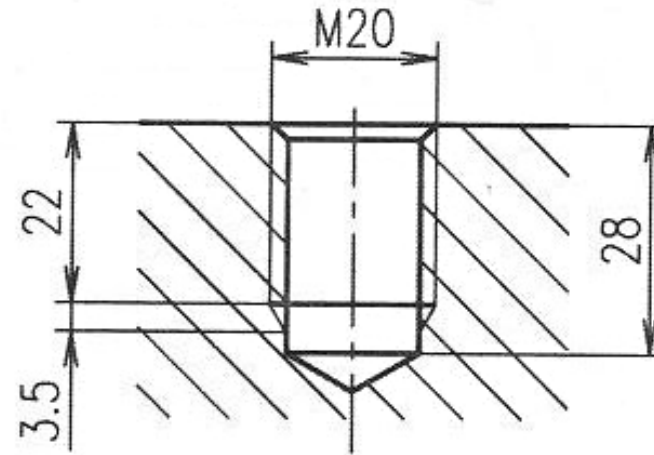
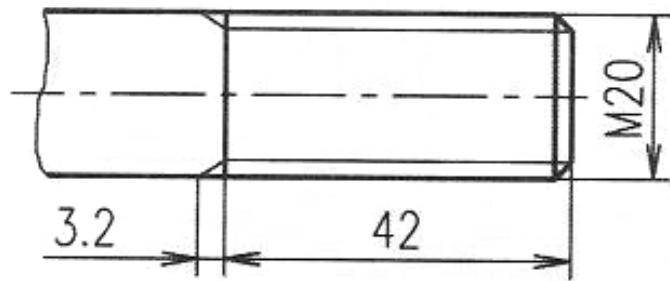

Vnitřní závit – kótování
zahlobení

Strojní součásti

Kótování výběhu závitů

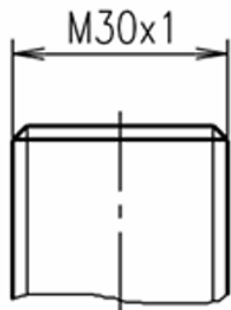
Strojní součásti

Značení závitů

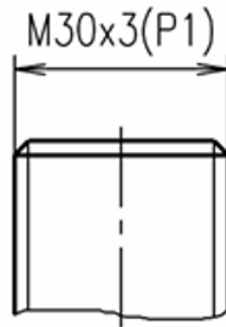
Označení metrického
závitu na průměru 30 mm

M 30 x 1

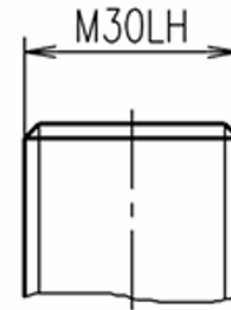
Stoupání závitu s
hodnotou 1 mm

Závit s jemným
stoupáním

Vítechodý závit

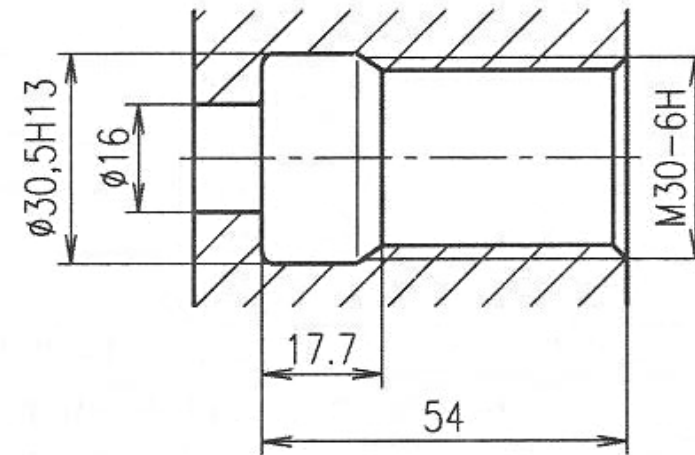
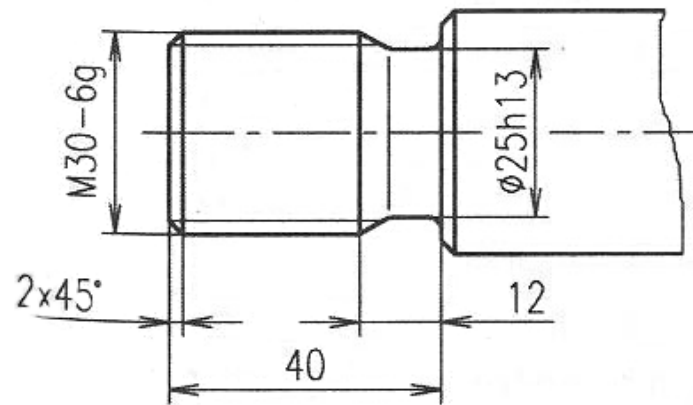

Levý závit

Strojní součásti

Ukončení závitu drážkou

Je-li nutné docílit požadované funkční délky závitu a současně zamezit, aby výběh závitu zasahoval do sousední válcové plochy je možné ukončit závit drážkou. Na obrázcích níže je provedení pro vnitřní i vnější drážku. Tvarové provedení je dáno normou ČSN ISO 47 55

Strojní součásti

Tolerování závitů

- Tolerování pro uložení s vůlí
- Tolerování pro uložení přechodná
- Tolerování pro uložení s přesahem

Toleranční pole průměru závitu šroubu

M24-3H6H/1k6h

Toleranční pole závitu matice

Závit šroubu: M24-7g6g

Toleranční pole velkého průměru závitu šroubu (d)

Toleranční pole středního průměru závitu šroubu (d₂)

Závit matice: M24-5H6H

Toleranční pole malého průměru závitu matice (D₁)

Toleranční pole středního průměru závitu matice (D₂)

Uložení s vůlí

[1]

Matice		Šroub			Druh uložení	Použití
G	H	e	g	h		
	4H 5H			4h	jemné	Pro přesné závity
6G	5H 6H 6H	6e	6g	6h	střední	Všeobecné použití
	7H		8g		hrubé	Pro méně přesnou výrobu

Zdroje

[1] KLETEČKA, J., FOŘT, P.: TECHNICKÉ KRESLENÍ, CP Books, a. s., Brno: 2005. ISBN 80-251-0498-2.

Děkuji za pozornost

Ing. Michal Weisz, PhD.
michal.weisz@vsb.cz

Strojní součásti © 2024 by Michal Weisz is licensed under [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY